



Guna Paidere

Biznesa augstskolas *Turība*
GODA ABSOLVENTS
Valsts pārvaldē

*Esmu par sistēmisku pieeju un
nepārtrauktām pozitīvām pārmaiņām*



Šajā gadā Biznesa augstskola *Turība* piešķir apbalvojumu GODA ABSOLVENTS četriem augstskolas absolventiem, tostarp Juridiskās fakultātes absolventei, Uzņēmumu reģistra galvenajai valsts notārei Gunai Paiderei, kurai piešķirts goda nosaukums **Biznesa augstskolas *Turība* GODA ABSOLVENTS Valsts pārvaldē**.

Gunai Paidere Biznesa augstskolā *Turība* ir absolvējusi gan bakalaura, gan maģistra studijas un ļoti novērtē augstskolas vēlmi uzturēt saikni un veidot ciešu sadarbību ar absolventiem. Viņa atzīst, ka jau studiju laikā ir sapratusi, ka vēlas savu darbu saistīt ar komerctiesībām un strādāt Uzņēmumu reģistrā. Nu jau 10 gadus Uzņēmumu reģistrā ir Gunas Paideres darba vieta, kurā viņa ir apliecinājusi savu profesionālītāti un spēju uzlabot Latvijas uzņēmējdarbības vidi kopumā.

20. aprīlī Jūs saņemsiet apbalvojumu Biznesa augstskolas *Turība* GODA ABSOLVENTS Valsts pārvaldē. Kādas bija sajūtas, kad uzzinājāt, ka Jums piešķirts šis Goda nosaukums?

Sajūtas bija visnotaļ patīkamas, jo mani sasniegumi tiek pamanīti un novērtēti. Bieži ir tā, ka, absolvējot augstskolu, par tādu turpmāku savstarpēju attiecību veidošanu tiek aizmirsts, bet šis, manuprāt, ir ļoti vērtīgs pasākums, kas liek atcerēties par studiju laiku un saglabā saiti starp augstskolu un tās absolventiem.

Kāpēc savulaik izvēlējāties studijas *Turībā*?

Es noteikti zināju, ka gribu mācīties Juridiskajā fakultātē. Studijas *Turībā* mani uzrunāja ar to, ka piedāvājums bija ļoti komplekss - augstskola piedāvāja ne vien izglītību, bet arī iespēju saņemt studiju maksas atlaides, dzīvot turpat, pie augstskolas, esošās kopmītnes utt.



Svarīgākais ir sajust gandarījumu un saprast savu darba jēgu. Strādājot valsts sektorā, es varu ietekmēt procesus valsts līmenī – sabiedrību un uzņēmējdarbības vidi kopumā.

Vai ir kāds pasniedzējs, kurš īpaši palicis atmiņā?

Tiesību vēstures pasniedzējs Guntis Zemītis mācēja visu pastāstīt tā, ka viss šķita pašsprotams. Uzreiz bija skaidrs, kā radusies jurisprudence, un vēstures lietu kārtība, kas ir ietekmējusi mūsdienu tiesību vidi, šķita logiska. Vēl tagad, redzot viņa viedokli medijos, vienmēr to izlasu. Vēl varu pieminēt Jāni Endziņu, kurš man maģistrantūras studiju laikā pasniedza komerctiesību aktuālās problēmas, un, patiesībā, jau bakalaura studiju laikā tieši Jānis Endziņš bija tas, kurš manī rosināja interesi par Uzņēmumu reģistru. Mani Joti saistīja uzņēmējdarbības vide, un no pirmās saskarsmes ar komerctiesībām sapratu, ka vēlos savu nākotni un juridisko darbību saistīt tieši ar to.

Vai plānojat turpināt studijas?

Periodiski man ir domas par to, ka vajadzētu turpināt studijas, jo man Joti patīk mācīties. Es vienmēr cenšos izmantot iespēju apmeklēt dažādus kvalifikācijas celšanas kursus. Tas, ko šobrīd esmu izlēmusi, ir, ka turpināt tiesību zinātņu studijas doktorantūrā un vēl padzīlinātāk apgūt jurisprudenci es nevēlos. Drīzāk gribētu vēlreiz studēt maģistrantūrā un apgūt tieši vadības zinātnes.

Pastāstiet par savu karjeras attīstību. Kā nonācāt līdz šim amatam? Vai augstskolas absolvēšana ietekmēja karjeras attīstību?

Pēc bakalaura studiju absolvēšanas 2007. gadā es sāku strādāt Uzņēmuma reģistrā. Uz to gāju visai mērķiecīgi, jo, kā iepriekš minēju, man bija interese tieši par komerctiesību jomu, kas šķita visinteresantākā un dinamiskākā no visas jurisprudences. Ja man ir mērķis, es uz to eju. Pieteicos uz juriskonsulta vietu, izturēju konkursu un kādu laiku strādāju Juridiskajā nodalā. Manos pienākumos ietilpa darbs ar dažādiem normatīvajiem aktiem un grozījumiem likumos, un tas deva Joti lielu gandarījumu, jo tā bija iespēja ietekmēt visu uzņēmējdarbības vidi kopumā. Varētu pat teikt, ka tas deva tādu kā misijas sajūtu, ka varu ietekmēt procesus plašā mērogā. Pēc tam sekoja strauja karjeras izaugsme – kļuvu par Juridiskās nodalas vadītāja vietnieci, un paralēli manām maģistrantūras studijām Uzņēmumu reģistrā tika ieviests jauns maksātnespējas reģistrs, par ko arī rakstīju maģistra darbu. Savukārt 2010. gadā kļuvu par galvenā valsts notāra vietnieci. Kad iepriekšējam galvenajam valsts notāram beidzās pilnvaru termiņš, Tieslietu ministrs uzrunāja mani ar piedāvājumu ieņemt šo vietu, un nu jau trīs gadus pildu galvenās valsts notāres amata pienākumus.

Šis, manuprāt, ir Joti vērtīgs pasākums, kas liek atcerēties par studiju laiku un saglabā saiti starp augstskolu un tās absolventiem.

Vai pēc augstskolas absolvēšanas jutāt izmaiņas savā darba stilā un tajā, kā veicat savus pienākumus?

Man Joti patika maģistrantūras studijas *Turībā*, jo atšķirībā no bakalaura studijām, kur jāapgūst visi tiesību zinātņu pamati un samērā daudz teorijas, maģistrantūras laikā bija daudz vairāk praktisko un grupu darbu, bija jādarbojas pašiem, piemēram, jāanalizē tiesu spriedumi, kas kopumā deva Joti daudz praktiskas prasmes un plašāku skatījumu, kas Joti daudz palīdzēja arī darbā.

Kā aizrit Jūsu darba ikdiena? Kas ir grūtākais Jūsu darbā?

Uzņēmumu reģistrā (UR) strādā 178 darbinieki, tostarp UR darbība norit ne tikai Rīgā, bet arī reģionos - esam deviņas vietās visā Latvijā. Vislielāko daļu darba laika aizņem tieši personālvadība, darbs ar cilvēkiem, jo ir jāspēj panāk visu vienota darbību uz konkrētu mērķi. Ikdienu pāriet dažādās tikšanās, kas saistītas ar Uzņēmumu reģistra darbību un attīstību. Mana ikdiena ir Joti strauja un mainīga - noteikti nav tā, ka visa diena pāriet, sēzot kabinetā, jo darbs ir dinamisks. UR ir valsts iestāde, kas apkalpo klientus, tāpēc man kā vadītāji ir nepārtraukti jāseko līdzi tam, kādas ir jaunākās tehnoloģijas, ko sagaida klienti u.html., tāpēc ikdiena pāriet ar domām par to, kā nākotnē uzlabot un pilnveidot UR darbību.

Kāds ir Jūsu profesionālais mērķis?

Tuvākais mērķis, ko vēlos īstenot, ir tas, ko UR patiesībā vajadzēja izdarīt jau sen - sagatavot pakalpojumu grozu, lai visai Latvijas sabiedrībai mūsdienīgā veidā būtu pieejami dati no dažādiem reģistriem. Šobrīd ir sperti nopietni solji, lai šo projektu īstenotu, un ceru, ka tuvākā gada laikā tas arī piepildīsies. UR kopumā tā būs liela pārmaiņa, un domāju, ka tas būs ieguvums arī sabiedrībai. Vēl viens no maniem mērķiem ir iestādes pamatprocesu efektivizācija, piemēram, no šī gada marta UR vairs nekas netiek drukāts - viss dokumentu reģistrācijas process notiek tikai elektroniski. Tās ir milzīgas pārmaiņas darbiniekiem, un man viņiem jāsaka liels paldies par to, ka tās tika tik ātri pieņemtas un veiksmīgi ieviestas. Šādas lietas, ko uzlabot, ir vēl daudz, tāpēc viens no maniem profesionālajiem mērķiem ir sistēmiska pieeja nepārtrauktām pozitīvām pārmaiņām.

Mani Joti saistīja uzņēmējdarbības vide, un no pirmās saskarsmes ar komerctiesībām sapratu, ka vēlos savu nākotni un juridisko darbību saistīt tieši ar to.

Ko uzskatāt par savu līdz šim lielāko sasniegumu?

Es esmu tāds cilvēks, kas nekavējas pie jau paveiktā, kad mērķis vai uzdevums sasniegts, bet ķeros klāt nākamajam. Ir veiksmīgi īstenoti vairāki projekti. Kā vienu varu izcelt 2015. gadu, kad Latvija bija Eiropas Savienības prezidējošā valsts. Tolaik Tieslietu ministrija uzrunāja mani vadīt Eiropas Padomes komerctiesību ekspertu darba grupu. Man bija liels gods un prieks par izrādīto uzticību no ministrijas puses un iespēju vadīt un kopīgi ar Eiropas komerctiesību ekspertiem izstrādāt direktīvas projektu. Tas bija izaicinājums, jo tā bija pavisam cita, starptautiska darba vide, bet man tas Joti patika.

Kā pavadāt savu brīvo laiku?

Lai es varētu atpūsties, man ir nepieciešama darbu maiņa, tāpēc sportoju - skrienu vai apmeklēju trenažieru zāli, jo tas ir tas, kas man palīdz atslēgties no darba ikdienas. Man Joti patīk dzīvnieki, tāpēc brīvdienās dodos uz dzīvnieku patversmi, lai izvestu pastaigā suņus. Ir jauki pastaigāties ar šiem suņiem, bet ir skumji, ka viņi ir jāatstāj patversmē, tāpēc šobrīd domāju par to, kā vēl es varētu iesaistīties un palīdzēt patversmei, lai dzīvnieki pēc iespējas ātrāk atrastu sev mājas. Šāds darbs sabiedrības labā vai sports palīdz arī



darbam, jo bieži gadās tieši tajos brīžos atrast risinājumu kādai problēmai darbā. Apzināti par to neuztraucoties un nedomājot, risinājums dažkārt pie Tevis atnāk pats.

Vai darbs valsts pārvaldē ir pieprasīts un konkurētspējīgs darba tirgū?

Man grūti spriest par vispārīgo situāciju, bet konkrēti UR nav problēmu aizpildīt darba vietas. Ja salīdzinām atalgojumu, tad tieši vadības līmenī ir lielākā atšķirība starp algām, kādas tiek nodrošinātas valsts pārvaldē un privātajā sektorā. Valsts pārvaldē strādājošo vadītāju algas nav konkurētspējīgas kopējā darba tirgū, jo, darot līdzīgu darbu privātajā sektorā, ir iespēja saņemt līdz pat četrām reizēm lielāku algu. Tomēr esmu novērojusi, ka nauda cilvēkiem ļoti bieži nav pats galvenais, jo tiklīdz ir sasniegts tāds līmenis, lai varētu nodrošināt svarīgākās dzīves kvalitātes, sāk darboties jau citi motīvi. Tas ir attiecīnāms arī uz mani, jo man svarīgākais ir sajust gandarījumu un saprast savas darba jēgu. Strādājot valsts sektorā, es varu ietekmēt procesus valsts līmenī – sabiedrību un uzņēmējdarbības vidi kopumā. Vēl svarīgs faktors ir stabilitāte un visas sociālās garantijas, ko nodrošina darbs valsts pārvaldē.

Kas ir tās problēmas, ar kurām uzņēmēji saskaras visbiežāk, reģistrējot un/vai likvidējot uzņēmumu?

Tas, ko esmu secinājusi, ir tas, ka bieži vien cilvēks bez juridiskām zināšanām pats nemaz nespēj aizpildīt un sagatavot iesniedzamos dokumentus, ko prasa likums. Rezultātā pa vidu rodas starpnieki, kuri palīdz aizpildīt visus nepieciešamos dokumentus par konkrētu samaksu. Pirmo reizi ieraugot visus nepieciešamos dokumentus, kas ir jāaizpilda, var pārņemt neliels šoks, bet, to vienu reizi izdarot, tiek saprasts, ka tas nemaz nav tik sarežģīti, kā pirmajā brīdī varbūt ir licies. Viens no UR nākotnes mērķiem ir, izmantojot tehnoloģijas, uzlabot un padarīt vienkāršāku dokumentu aizpildīšanas procesu.

Lietas, ko uzlabot, ir vēl daudz, tāpēc viens no maniem profesionālajiem mērķiem ir sistēmiska pieeja nepārtrauktām pozitīvām pārmaiņām.

Vai šie starpnieki, kuri palīdz aizpildīt dokumentus, palīdz vai rada sarežģījumus?

Pirmajā brīdī gribas teikt, ka tas palīdz, jo šie cilvēki to dara bieži, un, raugoties no UR puses, tas nozīmē, ka ienākošie dokumenti būs kvalitatīvi aizpildīti un tajos būs mazāk klūdu, bet nepatīkamais ir fakts, ka tās uzņēmējiem ir liekas izmaksas, kas nekur iepriekš neuzrādās.

Vai uzņēmējdarbības vide Latvija vērtējama kā labvēlīga? Vai Jums ir kādi ierosinājumi, lai to uzlabotu?

Manuprāt, mūsu uzņēmējdarbības kultūrā trūkst savstarpējās uzticēšanās. Runājot ar uzņēmējiem, nākas dzirdēt to, ka sadarbības partneri tiek pārbaudīti piecreiz, lai tikai pārliecinātos, ka tur neslēpjelas kāda viltība vai krāpnieki. Tā patiesībā ir dzīja problēma, kas var mainīties tikai ar paaudžu maiņu. Šis kopējais fons arī nosaka to, kāpēc likumi ir tādi, kādi



Pārstāvot Uzņēmumu reģistru preses konferencē

tie ir. Ir jāmainās domāšanas veidam un goda vārdam ir jākļūst par kaut ko nozīmīgu. Tāpat liela nozīme ir labklājības līmenim - jo tas ir augstāks, jo šīs problēmas ir mazākas un cilvēki ir mazāk aizdomīgi cits pret citu. Patiesībā, jau skolā bērniem vajadzētu radīt izpratni par to, kas ir uzņēmējs un ka tas nav sinonīms vārdam krāpnieks.

Varbūt Jums ir kāds novēlējums tiem jaunajiem uzņēmējiem, kuri vēl tikai domā par atnākšanu līdz UR?

Manuprāt, uzņēmēji ir apbrīnojami cilvēki, jo viņi ir gatavi uzņemties atbildību un vadību ne tikai par savu, bet arī citu dzīvēm, nodrošinot darba vietas. Gribētu novēlēt, lai Latvijā būtu vairāk šādu cilvēku, kuri ir gatavi rīkoties, nevis gaidīt, kad kāds kaut ko pieneis klāt. Novēlējums jaunajiem uzņēmējiem, kuri vēl šaubās, ir nebaudīties, bet sākt darīt!

Es esmu tāds cilvēks, kas nekavējas pie jau paveiktā, kad mērķis vai uzdevums sasniegts, bet ķeros klāt nākamajam.